

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

DE || LIBERTATE || CHRISTIANA ||

Lensaeus, Johannes

Antverpiae, 1590

Capvt I. Esse bona quædam non præcepta diunitus, sed consulta, ad
promouendam expeditiùs Christianam libertatem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46059](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-46059)

CAPVT I.

*Esse bona quadam non præcepta diuinitus, sed consulta,
ad promouendam expeditius Christianam
libertatem.*

VM igitur libertatem Christianam omne opus sanctum atque laudabile promoveat: efficitur quo magis id Deo gratum atque laudabile sit, eo magis libertatem Christianam augere. Et continētia quidem, obedientia, paupertatisque voluntaria virtutes Deo esse pergratas, nemo sanus negauerit: quæ toties literarum scripturatum encomiis celebrentur. Quæ quidem virtutes inter ea imprimis bona numerantur, quæ tamquam excellentiora non præcipiuntur, sed consuluntur, vfitatoque vocabulo Supererogationis opera nuncupantur. At his modò, Caluino duce, infesta hæresis est: omnia præcepta affirmans esse, quæ ad hominis perfectionem pertineant. quo nimirum funditus ipsa Christianorum vota subuerteret, quæ dici soleant circa meliora excellentioraque bona versari. At non sic beatus Apostolus, qui dicit in priore ad Corinthios: *Cap. 7.* De virginibus præceptum Domini non habeo: consilium autem do, tanquam misericordiam consecutus à Deo, vt sim fidelis. Et rursum: Dico non nuptis & viduis, bonum est illis, si sic permanserint, sicut & ego. Non sic in Euangelio Christus, qui affirmanti se præcepta obseruasse iuueni, hoc ita esse concedens, vel certè dissimulans, tanquam affectanti sublimiora respondit: Si vis perfectus esse, vade, vende omnia quæ habes, & da pauperibus, & nudus nudum me sequere. Non sic diuus Chrysostomus, qui monachos *Homil. 56. in Matth.* eremi cultores collaudans, atque id quod in oratione vsurpabant, vt abundarent in omni opere bono præcantes, quid id sibi vellet exponens, hoc eos significare scri-

*Homil. 55. in
Matth.*

*Homil. 12. in
Epist. ad Rom.
Serm. 14. in
Epist. ad Rom.
Enchyridij 121
& Epist. 88.*

*Cap. 30. de
sancta Virg.*

Luca 10.

scribit petere, ut non solum faciant quæ debent ex præcepto, verum etiam ultra iniuncta progrediantur. Qui aliàs quoque præcepta ipsa sic facilia esse commemorat, quæ hæretici obseruatu impossibilia clamitant, ut eorum multi mensuram in agendo excesserint. Qui virginitatem ac paupertatem ab iis discernens, quæ necessaria atque virgentia vocat, ad eos pertinere docet, qui pro gloria certant, ipsa videlicet necessaria supergressi. Qui quædam spiritu adoptionis filiorum agimur, eo manifestum fieri maximè dicit, quòd mandata non solum implemus, sed etiam transcendimus. Ipse quoque Augustinus accuratè distinxit ea quæ iubentur præcepto, ab iis quæ consilio monentur. Quin & ea ipsa quæ consuluntur, vnde supererogationis opera solita sint nominari, haud obscurè significat, cum his scribit verbis: Neque enim sicut non mæchaberis, non occides, ita dici potest, Non nubes. Illa exiguntur, ista offeruntur. Si fiant ista, laudantur: nisi fiant illa, damnantur. In illis Dominus debitum imperat vobis: in his autem si quid amplius supererogaueritis, in redeundo reddet vobis. Et rursus in Psalmum 125. Amplius, inquit, erogauit Apostolus: quia cum omnibus Apostolis permissum esset ut acciperent tanquam milites Christi stipèdia à provincialibus Christi, ille manibus suis laborauit, & annonas suas provincialibus donauit. Quid euidentius, quàm significare Augustinum illis verbis ea quæ consilij dicuntur esse, velut ipsam sanctam virginitatem, supra ea quæ imperantur erogari? Ideoque nonnullam esse causam, quam obrem supererogationis opera nuncupentur? Neque verè iustitiæ perfectionem arbitramur propterea vllam maiorem esse, quàm ea sit quæ sita est in dilectione ex toto corde, & anima tota, viribusque vniuersis. Sed ad eam perfectionem adipiscendam, quæ præcepti finis est, media quædam non præcepta, sed consulta dumtaxat

taxat asserimus: quibus sanè præstitis, vulgaris illa præceptorum impletio atque iustitia longo intervallo superetur.

CAPVT II.

Quantum ad veram libertatem faciat continentia virtus.

DE his igitur vt pro instituto dicamus: principio continentia in laude versatur caput septimum prioris ad Corinthios, vbi hoc primo loco posuit Apostolus, bonum esse homini mulierem non tangere. Nam in Paradiso quidem ante lapsum, cum integritas naturæ primo adhuc honore teneretur, continentia à muliere laus nulla fuisset: nunc verò, posteaquam naturam hominù libidinis morbus inuasit, cœpit multo esse laudabilius ac melius, mulierem non tangere omnino, quàm illà etiam Christiano coniugio vti. Vnde Apostolus, De virginibus, inquit, præceptum Domini non habeo: consilium autem do, tanquam misericordiam consecutus à Domino, vt sim fidelis. Existimo enim bonum hoc esse, propter instantem necessitatem: quoniam bonum est homini sic esse. vbi quod dicit, Propter instantem necessitatem; non sic accipiendum est, tanquam propter præsens tantummodo seculum, non propter futuram æternitatem, melius esse dixerit sic esse: quia videlicet coniuges terrenis curis pluribus atque arctioribus distenduntur, qua molestia virgines & continentes carent; quasi ob hoc tantum melius sit non coniugari, vt huius temporis relaxentur angustia, nō quòd in futurum seculum aliquid profit. Sic enim & Gentiles, commodis vitæ huius dumtaxat provide satis consulentes, matrimonio celibem viram præponebant: vt illa Mitionis apud Terentiū indicat oratio:

Et, quod fortunatum isti putant, vxorem nunquam duxi.
Ex quo & illud est apud Plautum:

k

Nego-